جبهه فعالان اقتصاد مردمی

زمستان ۱۴۰۲

جبهه فعالان اقتصاد مردمی

نسخه صفر

نویسندگان:

مسلم کرمی

حمزه معلی

امیر طاهری

۱

مقدمه

یکی از مهم‌ترین محورها و ارکان اقتصاد اسلامی «مردمی‌سازی» است. اقتصاد مردمی، اقتصادی است که در آن مردم، محور و رکن اصلی در اقتصادند؛ مردم می‌خواهند، انتخاب می‌کنند، تولید می‌کنند، مبادله می‌کنند، مصرف می‌کنند، مالک اموال و سرمایه‌اند و مدیریت، کارآفرینی و خلاقیت در اقتصاد با آن‌هاست.

اقتصاد مردمی، اقتصادی است که منشأ آن اراده مردم و مقصد آن نیز برقراری توازن میان نیازهای واقعی و امکانات آن‌هاست و تمامی فرایندها و فعالیت‌های اقتصادی با مشارکت مردم روی می‌دهد. مردمی‌سازی باعث افزایش شفافیت، مشارکت مردمی، عدالت اجتماعی و پیشرفت اقتصادی می‌شود. از این رو، مردمی سازی اقتصاد به عنوان یک راهبرد حیاتی برای پیشرفت و افزایش رفاه جامعه در نظر گرفته می‌شود.

در مقابل، تصویری در مکاتب اقتصادی متعارف وجود دارد که از هر کدام از اطراف آن، چه با لغو مالکیت خصوصی و واگذاری آن به دولت‌ها و چه با سپردن محض امور به بخش خاصی از جامعه به اسم بخش خصوصی، سبب سودجویی بخشی از جامعه و از بین رفتن مالکیت، عاملیت و مدیریت آحاد مردم شده است. از این زاویه تفاوت اقتصاد اسلامی و سایر مکاتب اقتصادی متعارف، حضور حداکثری مردم در میدان اقتصاد از طریق تکیه بر اراده، سرمایه و حضور توده‌های مردم است.

«جبهه فعالان اقتصاد مردمی» به دنبال ارائه الگویی عملیاتی از مردمی‌سازی اقتصاد است. این الگو مبتنی بر «اصل برادری» طراحی شده است. «اصل برادری» در اقتصاد از منابع اصیل اسلامی و شیوه حکومت‌داری صدر اسلام در مدینه النبی (صلی الله علیه و آله و سلم) برداشت می‌شود. این اصل در بیان رهبر معظم انقلاب، به «مردم‌سالاری دینی» تعبیر شده است. در اقتصادی که بر اساس اصل برادری شکل بگیرد، افراد بیشتر تولید می‌کنند و متعادل مصرف می‌کنند و دنیازده نیستند. در این اقتصاد هر تولید کننده‌ای ملتزم است تا دست برادر خود را بگیرد، وارد عرصه تولید کند و کمک کند تا او نیز رشد کند. این اصل به ترویج عدالت اجتماعی، توزیع منصفانه منافع و تقویت همبستگی، ایثار، انسجام و مسئولیت اجتماعی در جامعه خواهد پرداخت.

در این نوشته بعد از معرفی اجمالی جبهه فعالان اقتصاد مردمی، چگونگی عضویت در جبهه، فعالیت‌ها و خدمات آن بیان خواهد شد.

تعریف

«جبهه فعالان اقتصاد مردمی» یک تشکل غیر دولتی است که به منظور ترویج و حمایت از اقتصاد مردمی فعالیت می‌کند. این جبهه از تولیدکنندگانی تشکیل شده که بر اساس بیانیه ارزش جبهه، به تولید مشغول هستند. محور اصلی این بیانیه برادری و تعاون بین اعضا است.

بیانیه ارزش

بیانیه ارزش سندی است که از اصول و ارزش‌های نظام اقتصاد اسلامی استخراج شده است. این بیانیه یک سند رسمی و قابل دریافت برای همه اعضای جبهه فعالان اقتصاد مردمی است و به عنوان یک راهنما و قالب برای رفتار و تصمیم‌گیری‌ها عمل می‌کند. بیانیه ارزش به جبهه کمک می کند تا هویت یکپارچه خود را ایجاد و حفظ کند. در این بیانیه بر ارزش‌های تربیت توحیدی، عدالت باوری، صبر، بردباری و مقاومت، سازماندهی، تعاون و همیاری تأکید شده است.

اهـــــــداف

- ایـجاد اجتمـاعی ازکارآفـریـنان درمـدلی مبـتنی بـرنظام اقـتصـاد اسـلامی (افـزایـش ثروت ملی و توزیع عادلانه ورفـع محرومـیت)؛
- کمک به افزایش تـولید، اشتغال‌زایی، کاهـش بـیکاری وافـزایش صـادرات؛
- ترویج فرهنگ کار و مشارکت در چارچوب اصول اسلامی؛
- تـربیـت نـوجوانان و تـربیـت نسـل بعـد؛
- ارتقای طرح و گسترش آن در کشورهای محور مقاومت.

ارکـــــان

جبهه فعـالان اقـتصـاد مردمی برای تحقق اهـداف خود بر دو رکن اساسی استوار است:

۱.ستاد مرکزی
۲.هیأت‌های ملی

۱.ســـتاد مـــرکزی

ستاد مرکزی جبهه فعالان اقتصاد مردمی از مدیر عامل، هیأت اندیشه‌ورز،روابط عمومی و دو معاونت آموزش و رصد تشکیل شده است و وظایفی به شرح زیر را برعهده دارد:

۱.تبلیغ و تبیین بیانیه ارزش و نظارت برحسن اجرای آن؛
۲.تلاش برای ارتقای کمی و کیفی جبهه؛
۳.ارتباط با حاکمیت و پیـگیری مسائل هیأت‌های مـلی؛
۴.طراحی و برنامه‌ریزی برای ایجاد و توسعه خدمات با استفاده از ظرفیت‌های موجود.

خـــدمـــات

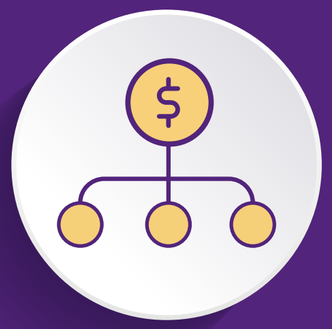
اجتماع کارآفرینان این ظرفیت را در اختیار ستاد مرکزی قرار می‌دهد
که برخی خدمات را به صورت کلان به همه اعضا ارائه دهد به طور مثال:

ایجاد بستر فروش محصولات اعضا

با توجه به رسالت جبهه در امر تسهیل‌گری در فروش برای تولیدکنندگان عضو و با در نظر گرفتن ظرفیت تولیدکنندگان و جامعه مخاطب موجود، ایجاد بستر فروش محصولات اعضا امر لازمی است. این امر از طریق ایجاد سایت «بازارجام» انجام شده است.*

*www.jamb2b.ir

ایجاد صندوق قرض الحسنه تامین مالی

با توجه به گردش مالی فعالین اقتصادی ایجاد صندوق مالی برای تجمیع سپرده‌ها و استفاده از مزیت‌های آن برای اعضا لازم است. اعضا می‌توانند با سپرده منابع مالی خود و خانواده‌شان به تامین مالی سایر فعالین اقتصادی کمک کنند و همچنین سرمایه‌های خُرد عموم به سمت تولید جهت داده می‌شود.

روش تأمین هزینه‌های ستاد مرکزی

جبهه فعالان اقتصاد مردمی و ستاد مرکزی آن مستقل اداره می‌شود و هزینه‌های جاری آن ازراه‌های زیر تأمین خواهد شد:

۱. حق عضویت سالانه هیأت‌های ملی

۲. دریافت هزینه حداقلی در قبال ارائه خدمات

۳. دریافت مساعدت از خیرین و سازمان‌ها

۲.هـــیأت‌های مـــلی

به اجتماع مؤمنانه فعالان اقتصادی گفته می‌شود که در یک صنف شغلی مشخص فعالیت می‌کنند. این جمع براساس اصل برادری و مسئولیت و برطبق بیانیه ارزش جبهه باهم تعامل دارند.

هیأت‌های ملی با حداقل ۷ نفر از افراد هم صنف ایجاد می‌شود. جبهه فعالان اقتصاد مردمی می‌تواند متشکل از تعداد نامحدودی از هیأت‌های‌های ملی باشد. چنانچه با تلاش خود اعضا و همراهی ستاد این تعداد به ۲۰ نفر افزایش پیدا کند، اعضا تعاونی تأمین نیاز ثبت خواهند کرد.

شـــرط عضـویت در هـیأت‌های مـلی، فعـال بـودن فـرد در صنف مورد نظر و پذیرش بیانیه ارزش جبهه است و در صورت از دست دادن هر کدام از شرایط نســـبت به ادامه عضویت فرد تجدید نظر می‌شود.

هر هـیأت مـلی ۳ تا ۵ نفـــر از افـــراد خـبره صـنف خود را به عنـوان هیأت مـدیره انتـخاب می‌کند. هـیأت مـــدیره وظیفه ساماندهی خدمات بـین اعضای هـــیأت‌های مـلی را بر عهـده دارد. خـدمـــاتی که در هـــیأت‌های مـلی ارائـه می شـود توســـط خـــود اعضـــا به یـــکدیگر بـــر اســاس اصـل برادری خواهد بود.

خدمات

اعضای هیأت ملی به یکدیگر خدماتی ارائه خواهند داد که عبارتند از:

۱. **مشاوره افراد توانمند به سایر اعضا؛**
۲. **بازدید و ارزیابی کارگاه تولیدی؛**
۳. **اشتراک‌گذاری تجربه‌ها؛**
۴. **برگزاری دوره‌های آموزش تخصصی؛**
۵. **احصای مسائل صنفی و تلاش برای حل آنها؛**
۶. **برنامه‌ریزی برای تأمین نیاز جمعی اعضا؛**
۷. **زمینه‌سازی برای رشد کسب و کار؛**

فرایند اجرا

فرآیند تشکیل هیأت‌های ملی و عضویت در جبهه فعالان اقتصاد مردمی با تکمیل فرم تقاضای ثبت نام در جبهه آغاز می‌شود. چنانچه شخص دارای کسب و کار است ضمن دیدن ویدیوهای معرفی جبهه به هیأت ملی مربوطه معرفی می‌شود. چنانچه کسب و کاری ندارد لازم است در رویدادهای نهضت کارآفرین جوان شرکت و یا ویدیوهای این رویداد را تماشا کند.

نهضت کارآفرینی جوان شامل مراحل ذیل است:

۱ رویداد یک‌روزه

اولین قدم، حضور در رویداد یک‌روزه «نهضت کارآفرین جوان» است که به صورت استانی برگزار می‌گردد. این رویداد با هدف انگیزه‌بخشی برای شروع یا توسعه کسب و کار و شناخت جبهه فعالان اقتصاد مردمی برگزار می گردد و برنامه توانمندسازی افراد بعد از این رویداد آغاز می‌شود.

۲ کارگاه بـــوم‌نویسی کسب و کار*

در این کارگاه شـــرکت‌کنندگان آموزش می‌بینند تا بر اساس ظرفیت‌های موجود خود و محیط اطرافشان بوم کسب و کار منتخب خود را بنویسند و ارائه کنند و جبهه بر اســـاس آن، شـــرکت‌کننده جدید را ارزیابی کرده و براساس ارزیابی انجام شده مشاوره و آموزش مناسب را دراختیار ایشان قرار می‌دهد.

*تعریف بوم کسب و کار: بوم مدل کسب و کار یا Business Model Canvas ابزار مدیریتی و کارآفرینانه استراتژیک است که به شما اجازه می‌دهد مدل کسب و کار خود را توصیـــف، طراحی و اختراع کـــرده یا آن‌را به چالش طلبیـــده و یا تغییر دهید.

۳ تشـــــکیل پرونـــــده

هر شـــرکت‌کننده بعد از حضور در رویداد، درخواست تشـــکیل پرونده داده و فرآیند رشد کسب و کار خود را شروع می‌کند.

۴ راهبری** (منتوری)

مهمترین عامل موفقیت برای افراد تازه‌کار در هر صنفی استفاده از تجربیات افراد خبره است. راهبرها معمولا افرادی هستند که اصول کسب و کار موفق را به صاحبان ایده یا کسب و کار، آموزش می‌دهند و در کنار آنها می‌ایستند تا به مرحله تکامل برسند. بنابراین در اینجا بعد از تشکیل پرونده، فرد در جلساتی با راهبر خود همراه شده و اصول اولیه را در کسب و کار خود پیاده و ارزیابی می‌کند و از طرف راهبر، مشکلات احتمالی بررسی و راهکارهای مناسب ارائه می‌شود. هزینه جلسات راهبری توسط عضو جدید پرداخت می‌شود که جبهه این خدمت را با قیمت بسیار مناسب نسبت به خدمات آزاد ارائه می‌کند.

** منتور کسب و کار به فردی گفته می شود که به دلیل داشتن اطلاعات و همچنین داشتن تجربه به کسب و کارها کمک می‌کند تا مسیر کسب و کار خود را به درستی رفته و قدم‌هایی را که برای رشد بیزینس خود بر می‌دارد صحیح باشد.

۵ تکمیل دقیق‌تر بوم کسب و کار

پس از راهبری و مشاوره‌های صورت گرفته، بوم‌های کسب و کار توسط شرکت‌کنندگان نهایی خواهد شد و فرد در این فرایند، رسته و صنف کاری خود را تعیین کرده است.

۶ آموزش عمومی و تخصصی

براساس صنف شغلی که در بوم کسب و کار تعیین شده هر شرکت‌کننده نیاز به گذراندن آموزش‌های تخصصی و عمومی خواهد داشت. این آموزش‌ها توسط جبهه فعالان اقتصاد مردمی ارائه می‌شود.

۷ شروع یا توسعه کسب و کار

انتظار می‌رود فرد بعد از گذراندن این مراحل و راهبری انجام شده، کسب و کارش را آغاز کرده باشد. و اگر کسب وکار تا این مرحله فعال نشود باید توسط افراد متخصص هیأت ملی بررسی شود تا اگر امکان دارد با کمک و دستگیری کارآفرینان هم صنف، این کسب و کار فعال شود.

۸ عضویت در هیأت‌های ملی و تعاونی

پس از شروع کسب و کار، کارآفرینان برای عضویت و استفاده از خدمات جبهه فعالان اقتصاد مردمی به مدیر هیأت‌های ملی مربوط معرفی می‌شوند. چنان‌چه اعضای هر هیأت‌های ملی به ۲۰ کارآفرین رسیده باشد، ستاد مرکزی، فرد کارآفرین را جهت عضویت در تعاونی تأمین نیاز، به مدیر هیأت‌های ملی مربوطه معرفی خواهد کرد.

۹ عضویت در بازارجام

ستاد مرکزی اعضای هیأت ملی را به مدیر بازارجام معرفی می کند. بازارجام با ایجاد صفحه اختصاصی، زمینه فروش محصولات را در بستر سایت بازارجام ایجاد خواهد کرد.

نهادهای پشتیبان

جامعه ایمانی مشعر و مجمع عالی اقتصاد مقاومتی، به عنوان نهادهای پشتیبان جبهه فعالان اقتصاد مردمی، نقش بسزایی در ایجاد و تقویت آن دارند.

جامعه ایمانی مشعر

مجمع عالی اقتصاد مقاومتی

«جبهه فعالان اقتصاد مردمی» به دنبـــال ارائه الگویی عملیاتی از مردمی‌ســـازی اقتصاد است. این الگو مبتنی بر اصل برادری طراحی شـــده است. در اقتصادی که بر اساس اصل برادری شکل بگیرد، افراد بیشـــتر تولید می‌کنند و متعادل مصرف می‌کنند و دنبازده نیستند. در این اقتصاد هر تولیدکننده‌ای ملزم است تا دست برادر خود را بگیرد، وارد عرصه تولید کند و کمک کند تا او نیز رشد کند. این اصل به ترویج عدالت اجتماعـــی، توزیع منصفانه منافع و تقویت همبستگی، ایثار، انسجام و مسئولیت اجتماعی در جامعه منجر خواهد شد.